

# Juditta-visa

Av  
Aslag Skreen  
Ø. Sirdal

O sørgelige tid, en bedrøvelig stund,  
som nu hadde rammet meg pike så ung.  
Nu vil jeg for eder fremføre en sang,  
mine ungdoms dage så hastig forsvann.

Knapt 15 år var jeg, en kjæreste jeg fikk,  
jeg gav ham hånden med glede og fryd.  
Så var vi forlovet i årene 3,  
men jeg stakkers pike fikk annet å se.

Så gikk det en stund, og det var forbi,  
så kom der en annen så søt og så fin,  
og dette behager min moder så vel,  
men jeg stakkers pike ulykkelig er.

De fikk meg forføre med smigrende ord,  
det må jeg beklage, mens jeg er på jord.  
Min kjæreste taler nu atter til meg:  
«Er du nu alene, jeg ekte vil deg.»

O ve meg, den tid jeg fikk høre de ord,  
de groveste tanker igjennom meg for,  
og djevelen gjorde det for meg så lett:  
jeg skulle det myrde, så var jeg det kvitt.

Og tiden seg nærmer, et barn jeg så fikk,  
de groveste tanker oppfylte så ble,  
tok barnet om halsen og kvalte det dog,  
hvorover jeg bærer en anger så stor.

Da jeg hadde kvalt det uskyldige nor,  
samvittighetens stemme den roper nu fort:  
Juditta, Juditta, hva har du gjort?  
Nu har du myrdet ditt elskede barn.

Om natten når andre til hvile skal gå,  
da væter jeg leiet med sukk og med gråt,  
og søvnen er ganske bortveket fra meg:  
alt gjorde den venn, som var full utav svik.

Den venn som jeg hadde, var full utav svik,  
han liknet den skjøge som Dalila het.  
Når han hadde lokket min ære fra meg,  
så vendte han ryggen og så ei til meg.

Mine kinner, som før var som rosene rød,  
er nu forandret og ligner en død,  
og gledens sol aldri opprinner for meg,  
før Herren meg kaller og legger meg lik.

O ve meg den stunden, da du kom til meg,  
forbandet den stund du forlovet meg.  
Nu har jeg fått lønnen, og ja den er stor,  
den må jeg begråte, mens jeg er på jord.

Enhver kan vel vite, hvorledes jeg ble,  
da lensmannen kom og tilsa meg,  
min moder og søster og flere med dem  
på forhør at gå, Gud trøste dog meg.

Med angerfullt hjerte og sorgfullt mot  
for retten jeg sa, hva jeg hadde gjort.  
Samvittighets torden den slo i mitt bryst,  
på jorden her finnes for meg ingen trøst.

Og retten den sluttet, de andre gikk hjem,  
men jeg stakkers pike ble sittende igjen.  
Jeg satt arrestert i ukene fem,  
med sukk og med gråt skred dagene hen.

Så skrev jeg et brev til min moder hjem,  
farvel kjære moder, nu skilles vi her,  
farvel, kjære søsken, store og små,  
nu har jeg fått dommen, og nu må jeg gå.

9 år og 3 måneder lød dommen for meg,  
enhver kan nok vite, hvorledes jeg ble,  
ja allting i huset for øyet ble sort,  
og jeg måtte vandre til tukthuset fort.

En lang tid deretter min fader er død,  
han kan meg ei trøste, da jeg kom i nød,  
som faderløst barn her i sorgen jeg går,  
som fuglen i buret innlukkes eg må.

Med sorgen og kummer til graven jeg går,  
jeg kan ei oppleve de oppskrevne ord.  
Jeg beder: Gud Fader, gjør tiden ei lang,  
så ender min sorg og min kummer og trang.

Ti tusen tårer der renner av meg,  
de roper som Abels blod hevn over deg.  
Gud later det nok ikke ustraffet gå  
at forføre et barn i sin ungdoms år.

Til slutt jeg ber min moder farvel,  
mine søsken kjære og alle og enhver,  
jeg tror at vi treffes ei mer på jord,  
og gid vi må samles, hvor gleden er stor.

Nu slutter jeg visen enfoldig og kort,  
og hjertet fortryder nok, hva det har gjort.  
Gud trøst da alle, som narret så blir,  
han straffer dog alle, som øver slik svik.

## JUDITTA TORSDATTER HADVARDSHOM (1854-1927)

Ho bodde på fjellgarden Hadvardshom, eller Homme, som ligger vel tre timer gange langs driftevegen inn fra Stavtjørn. Her bodde ho sammen med mor, søster, svoger og to brødre.

Juditta fikk en datter i heimen i 1873, som døde etter fødselen. Ho var tiltalt for drap, og vart dømt til straffearbeid på tukthuset i Kristiansand. Her sona ho de første tre åra. Deretter bar det til Kristiania for å sone resten. Fængselspresten hadde bare gode ord å seie om henne og oppmuntret henne til å søke om nåde. I juni 1880 vart ho sett fri, to og et halvt år før tida. Ho reiste først heim for å sjå om mora, som da budde på Helleland, og så tilbake til Kristiania, der ho hadde fått seg tjeneste.

I Kristiania møtte Juditta tenar Anton Johansen fra Rakkestad. De giftet seg i Vestre Aker kirke 26. april 1882. Dagen etter reiste de med «SS Geiser» til USA og slo seg ned i Kankakee i Illinois. De fikk etter hvert åtte barn, men bare fem levde opp.

Garden Homme vart fraflyttet i 1873, etter den fatale hendinga med Juditta, og de to heimehusa på garden vart stående tomme. Fra da av har garden bare blitt nyttet til sommerbeite for sau. Aslak Omundson fra Skreå i Øvre Sirdal som skreiv denne sørgmodige visa, drukna i Ørsdalsvatnet bare 2 år etter, sammen med fire andre. Han var skysskar og bodde da i Lauvika på Odland. Judittavisa er bare delvis endret til dagens språk, men da med en nennsom hånd.

Aaland Gård, november 2010  
Paul Tengesdal